

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

25 päivänä tammikuuta 2024*

Ennakkoratkaisupyyntö – Liikenne – Asetus (EY) N:o 1370/2007 – Rautateiden ja maanteiden julkiset henkilöliikennepalvelut – Julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset – Julkisen palvelun velvoitteet – Julkisesta palvelusta maksettava korvaus – 4 artiklan 1 kohdan b alakohta – Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten pakollinen sisältö – Julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen laskentaparametrit – Laskentaparametrien määrittäminen etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla – Tarjouskilpailumenettelyn puuttuminen – Asetuksen (EY) N:o 1370/2007 liitteeseen sisältyvien korvauksen laskemista koskevien sääntöjen soveltaminen – Korvauksen maksamiselle kansallisessa lainsäädännössä säädetyt edellytykset – Korvauksen määrän määrittäminen valtion kyseessä olevaa vuotta koskevassa talousarviolaissa ja kyseisen määrän siirtäminen toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle – Korvauksen maksamista koskevien laskentaparametrien vahvistaminen viittaamalla yleisiin sääntöihin

Asiassa C-390/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Okrazhen sad – Burgas (Burgasin alueellinen alioikeus, Bulgaria) on esittänyt 7.6.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.6.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Obshtina Pomorie

vastaaan

”ANHIALO AVTO” OOD,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan (esittelevä tuomari) sekä tuomarit Z. Csehi, M. Ilešič, I. Jarukaitis ja D. Gratsias,

julkisasiamies: A. Rantos,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Stefanova-Kamisheva,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.6.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

- Obshtina Pomorie, edustajanaan Y. Boshnakov, advokat,
- Bulgarian hallitus, asiamiehinään T. Mitova ja L. Zaharieva,
- Euroopan komissio, asiamiehinään P. Messina, E. Rousseva ja F. Tomat,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.10.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta 23.10.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 (EUVL 2007, L 315, s. 1) säännösten, erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Obshtina Pomorie (Pomorien kunta, Bulgaria) ja "ANHIALO AVTO" OOD (jäljempänä Anhialo) eli liikennöitsijä, jolla on julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus, ja jossa on kyse korvauksesta, joka kunnan on suoritettava vastikkeena henkilöliikennettä linja-autoilla koskevan julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuneista kustannuksista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 1370/2007 johdanto-osan 9, 27 ja 30 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
 - ”(9) – – Avoimuusperiaatteen, kilpailevien liikenteenharjoittajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen ja suhteellisuusperiaatteen noudattamisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että korvauksia tai yksinoikeuksia myönnettäessä toimivaltaisen viranomaisen ja valitun julkisen liikenteen harjoittajan välisessä julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa määritetään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Sopimuksen muoto tai nimitys voi vaihdella jäsenvaltion oikeudellisen järjestelmän mukaan.
 - –
 - (27) Toimivaltaisten viranomaisten myöntämät korvaukset julkisen palvelun velvoitteen täyttämistä aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi olisi laskettava siten, että vältetään liiallisia korvauksia. Kun toimivaltainen viranomainen aikoo tehdä julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ilman tarjouskilpailua, sen olisi noudatettava myös yksityiskohtaisia sääntöjä, joilla varmistetaan asianmukainen korvaus ja joilla pyritään tehokkaisiin ja korkealaatuisiin palveluihin.
 - –

(30) Ilman tarjouskilpailua tehtyjen julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten avoimuutta olisi lisättävä.”

4 Asetuksen N:o 1370/2007 1 artiklan, jonka otsikko on ”Tarkoitus ja soveltamisala”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen tarkoituksena on määritellä, miten toimivaltaiset viranomaiset voivat yhteisön oikeuden sääntöjä noudattaen toimia julkisen henkilöliikenteen alalla varmistaa sellaista yleishyödyllisten palvelujen tarjoamista, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Tätä varten asetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta.”

5 Kyseisen asetuksen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

--

h) ’ilman tarjouskilpailua tekemisellä’ sopimuksen tekemistä tietyn liikenteenharjoittajan kanssa ilman edeltävää tarjouskilpailumenettelyä;

i) ’julkisia palveluhankintoja koskevalla sopimuksella’ yhtä tai useampaa oikeudellisesti sitovaa asiakirjaa, jossa vahvistetaan toimivaltaisen viranomaisen ja julkisen liikenteen harjoittajan välinen sopimus, jolla julkisen palvelun velvoitteiden alaisten julkiseen henkilöliikenteeseen liittyvien palvelujen hallinnointi ja toteuttaminen uskotaan kyseiselle julkisen liikenteen harjoittajalle; jäsenvaltion lainsäädännöstä riippuen sopimus voi olla myös toimivaltaisen viranomaisen tekemä päätös,

– joka on annettu erillisen lainsäädäntötoimen tai säädöksen muodossa, tai

– jossa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltainen viranomainen itse tarjoaa kyseisiä palveluja tai uskoo niiden tarjoamisen sisäiselle liikenteenharjoittajalle;

--

l) ’yleisellä säännöllä’ toimenpidettä, jota sovelletaan erotuksetta kaikkiin samantyyppisiin julkisiin henkilöliikennepalveluihin tietyllä maantieteellisellä alueella, josta toimivaltainen viranomainen vastaa;

--”

- 6 Mainitun asetuksen 3 artiklan, jonka otsikko on ”Julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset ja yleiset säännöt”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun toimivaltainen viranomainen päättää myöntää valitsemalleen liikenteenharjoittajalle minkä tahansa luonteisen yksinoikeuden ja/tai korvauksen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä, tämän viranomaisen on myönnettävä se julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen puitteissa.”

- 7 Asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan, jonka otsikkona on ”Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten ja yleisten sääntöjen pakollinen sisältö”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa ja yleisissä säännöissä on

--

- b) määritettävä etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla
i) parametrit, joiden perusteella mahdollinen korvaus lasketaan; ja
ii) mahdollisesti myönnettyjen yksinoikeuksien luonne ja laajuus

siten, että vältetään liiallisia korvauksia. Jäljempänä 5 artiklan 2, 4, 5 ja 6 kohdan mukaisesti tehdyissä julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa parametrit on määritettävä siten, ettei yksikään korvaus voi ylittää määrää, joka on tarpeen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvia kustannuksia ja siitä kertyviä tuloja koskevien taloudellisten nettovaikutusten kattamiseksi, kun otetaan huomioon julkisen liikenteen harjoittajan kyseisestä toiminnasta saamat tulot ja kohtuullinen voitto.

--”

- 8 Kyseisen asetuksen 5 artiklan, jonka otsikkona on ”Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen”, 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun palvelu keskeytyy tai on välittömässä vaarassa keskeytyä, toimivaltainen viranomainen voi toteuttaa kiireellisiä toimia. Kiireellisenä toimena voi olla sopimuksen tekeminen ilman tarjouskilpailua tai muodollinen sopimus julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen jatkamisesta tai vaatimus tarjota tiettyjä julkisia palveluita. --”

- 9 Mainitun asetuksen 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Julkisista palveluista maksettavat korvaukset”, 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Kaikkien korvausten, jotka liittyvät yleiseen sääntöön tai julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, on oltava 4 artiklan säännösten mukaisia riippumatta siitä, kuinka sopimus on tehty. Kaiken luonteisten korvausten, jotka liittyvät 5 artiklan 2, 4, 5 tai 6 kohdan mukaisesti ilman tarjouskilpailua tehtyyn julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen tai jotka liittyvät yleiseen sääntöön, on lisäksi oltava liitteen säännösten mukaisia.”

- 10 Asetuksen N:o 1370/2007 liitteessä, jonka otsikko on ”Korvaukseen sovellettavat säännöt 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa”, olevassa 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Korvaus ei saa ylittää sitä taloudellisten nettovaikutusten määrää, joka vastaa julkisen palvelun veloitteen täyttämistä julkisen liikenteen harjoittajan kustannuksiin ja tuloihin aiheutuvia positiivisia tai negatiivisia kokonaisvaikutuksia. Vaikutukset on arvioitava vertaamalla tilannetta, jossa julkisen palvelun velvoite on täytetty, tilanteeseen, joka olisi vallinnut, jos velvoitetta ei olisi täytetty.

Taloudellisen nettovaikutuksen laskemisessa toimivaltainen viranomaisen noudattaa seuraavaa mallia:

Kustannukset, jotka aiheutuvat toimivaltaisen viranomaisen/toimivaltaisten viranomaisten määräämästä julkisen palvelun velvoitteesta tai joukosta julkisen palvelun velvoitteita, joka sisältyy julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen ja/tai yleiseen sääntöön,

miinus mahdolliset positiiviset taloudelliset vaikutukset, jotka ovat syntyneet kyseessä olevan julkisen palvelun velvoitteen/velvoitteiden täyttämiseen käytetyssä verkossa,

miinus tariffiin perustuvat tulot tai muut tulot, jotka on saatu kyseessä olevaa julkisen palvelun velvoitetta täytettäessä,

plus kohtuullinen voitto, on yhtä kuin taloudellinen nettovaikutus.”

Bulgarian oikeus

Tieliikennelaki

- 11 Tieliikenteestä 17.9.1999 annetun lain (Zakon za avtomobilnite prevozi), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä tieliikennelaki), 4 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Bulgarian tasavallan talousarvioon on vuosittain sisällytettävä varat, jotka on tarkoitettu seuraaviin menoihin:

1. henkilöliikenteen tukeminen kannattamattomilla linja-autoreiteillä kaupunkiliikenteessä sekä vuoristo- ja muiden alueiden liikenteessä liikenne-, tietotekniikka- ja viestintäministerin ehdotuksesta

2. korvaus tulonmenetyksistä, jotka johtuvat lainsäädäntötoimilla vahvistettujen liikennetariffien soveltamisesta tiettyihin matkustajaryhmiin.

--

(3) Edellytykset ja menettely edellä 1 momentissa tarkoitettujen varojen myöntämiseksi sekä edellytykset matkustusasiakirjojen myöntämiseksi tietyille lainsäädännössä määritetyille matkustajaryhmille määritetään asetuksessa, jonka ministerineuvosto antaa liikenne-, tietotekniikka- ja viestintäministerin ehdotuksesta.”

4.4.2005 annettu asetus nro 3

- 12 Edellytyksistä ja menettelystä varojen myöntämiseksi henkilöliikenteen tukemiseen kannattamattomilla linja-autoreiteillä kaupunkiliikenteessä sekä vuoristo- ja muiden alueiden liikenteessä 4.4.2005 annetun asetuksen nro 3 (Naredba n° 3 za usloviata i reda za predostavyane

na sredstva za subsidirane na prevoza na patnitsite po nerentabilni avtobusni linii vav vatreshnogradskia transport i transporta v planinski i drugi rayoni; DV nro 33, 15.4.2005) 1 §:n 1 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Tässä asetuksessa vahvistetaan edellytykset ja menettely valtion talousarviossa vahvistettujen tukien myöntämiseksi kaupunkien sisäiseen ja kaupunkien väliseen henkilöliikenteeseen maan harvaan asutuilla vuoristo- ja rajaseuduilla.”

Vuoden 2015 asetus

- 13 Edellytyksistä ja menettelystä varojen myöntämiseksi sellaisten tulonmenetysten korvaamiseksi, jotka johtuvat sellaisten tieliikenteen julkisen henkilöliikenteen tariffien soveltamisesta, jotka on vahvistettu lainsäädäntötoimilla tiettyjen matkustajaryhmien osalta, julkisen henkilöliikenteen tukemiseksi kannattamattomilla linja-autoreiteillä kaupunkiliikenteessä sekä vuoristo- ja muiden alueiden liikenteessä ja matkustusasiakirjojen myöntämiseksi liikennepalvelujen tarjoamista varten 29.3.2015 annetun asetuksen (Naredba za usloviata i reda za predostavyane na sredstva za kompensirane na namalenite prihodi ot prilaganeto na tseni za obshtestveni patnicheski prevozi po avtomobilnia transport, predvideni v normativnite aktove za opredeleni kategorii patnitsi, za subsidirane na obshtestveni patnicheski prevozi po nerentabilni avtobusni linii vav vatreshnogradskia transport i transporta v planinski i drugi rayoni i za izdavane na prevozni dokumenti za izvarshvane na prevozite; DV nro 51, 7.7.2015), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä vuoden 2015 asetus), 1 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Tässä asetuksessa määritellään edellytykset ja menettely varojen myöntämiseksi keskushallinnon talousarviosta korvausten ja tukien maksamiseen liikenteenharjoittajille, jotka hoitavat julkisen palvelun velvoitteita tarjoamalla henkilöliikennepalveluja maksutta ja alennettuun hintaan ja tarjoamalla kaupunkien sisäisiä ja kaupunkien välisiä henkilöliikennepalveluja vuoristoalueilla ja muilla harvaan asutuilla alueilla.

(2) Edellä 1 momentissa tarkoitettut varat muodostavat asetuksessa [N:o 1370/2007] tarkoitettun henkilöliikenteen julkisista palveluista maksettavan korvauksen, ja ne myönnetään kyseisessä asetuksessa ja voimassa olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen edellytysten ja menettelyjen mukaisesti.”

- 14 Kyseisen asetuksen 2 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitettuja varoja myönnetään enintään valtion kyseisen vuoden talousarviosta annetussa laissa vahvistettu määrä.”

- 15 Mainitun asetuksen 3 §:n 1 ja 4 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Tässä asetuksessa tarkoitettut varat myönnetään keskushallinnon talousarviosta sähköisten talousarviomaksujen järjestelmän (SEBRA-järjestelmä) kautta tehtävinä kohdennettuina siirtoina. Tätä varten vahvistetaan rajoituksia niille kunnille, jotka ovat noudattaneet julkisia henkilöliikennepalveluja koskevien hankintasopimusten tekemisessä lakisääteistä menettelyä asetuksen N:o 1370/2007 ja julkisia hankintoja koskevan lain tai konsessiosopimuksia koskevan lain mukaisesti, jollei julkisuus- ja avoimuusperiaatteista ja vapaan ja oikeudenmukaisen kilpailun, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteista muuta johdu.

--

(4) Kunnanjohtajat määrittävät liikenteenharjoittajille maksettavat korvaukset tosiasiallisesti tarjottujen liikennepalvelujen mukaan.”

16 Saman asetuksen 55 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Henkilöliikenteeseen tarkoitettua tukea maksetaan liikenteenharjoittajille kuntien talousarvioista enintään määrä, joka vastaa julkisen palvelun velvoitteen hoitamisesta aiheutuvien taloudellisten nettovaikutusten määrää.

2. Taloudellinen nettovaikutus saadaan laskemalla yhteen kustannukset, jotka aiheutuvat toimivaltaisen viranomaisen määräämästä julkisen palvelun velvoitteesta, joka sisältyy julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen ja/tai yleiseen sääntöön, vähentämällä niistä mahdolliset positiiviset taloudelliset vaikutukset, jotka ovat syntyneet kyseessä olevan julkisen palvelun velvoitteen/velvoitteiden täyttämiseen käytetyssä verkossa, sekä tarffiin perustuvat tulot tai muut tulot, jotka on saatu kyseessä olevaa julkisen palvelun velvoitetta täytettäessä, ja lisäämällä niihin kohtuullinen voitto.”

17 Vuoden 2015 asetuksen 56 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Tukia myönnetään vain sellaisille liikenteenharjoittajille, joiden kanssa kyseinen kunta on tehnyt asetuksessa N:o 1370/2007 säädettyjen edellytysten mukaiset sopimukset.

(2) Sopimuksissa on välttämättä määritettävä seuraavat ehdot:

1. parametrit, joiden perusteella tuki lasketaan

2. mahdollisesti myönnettyjen yksinoikeuksien luonne, laajuus ja ulottuvuus sekä sopimuksen kesto

3. suoraan palvelujen tarjoamiseen liittyvien kustannusten, kuten henkilöstökustannusten, energiakustannusten, infrastruktuurien käyttömaksujen, julkisen liikenteen ajoneuvojen, liikkuvan kaluston ja henkilöliikennepalvelujen toiminnan kannalta tarpeellisten laitteistojen huolto- ja korjauskustannusten, sekä epäsuorasti palvelujen tarjoamiseen liittyvien kustannusten määrittämistä koskevat mekanismit

4. matkalippujen myynnistä saatavien tulojen, jotka julkisen liikenteen harjoittaja mahdollisesti pitää itsellään, tilitetään toimivaltaiselle viranomaiselle tai jaetaan näiden kesken, jakamista koskevat mekanismit

5. kohtuullisen voiton määrä

6. kunnanjohtajien ja liikenteenharjoittajien velvollisuus järjestää matkustajien matkustusoikeuksien tehokas valvonta kaupunkien sisäisillä ja kaupunkien välisillä tuetuilla liikennereiteillä.

--

(4) Jos liikenteenharjoittajat eivät noudata sopimusehtoja, kunnanjohtajat voivat pienentää tukien määrää ja myös lykätä niiden myöntämistä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 18 Burgasin (Bulgaria) alueen kuvernööri antoi 14.8.2013 tekemällään päätöksellä Pomorien kunnan kunnanjohtajalle luvan tehdä julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen henkilöliikennepalvelujen tarjoamisesta linja-autolla tietyillä reiteillä enintään kuuden kuukauden ajaksi asetuksen N:o 1370/2007 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna suorahankintana. Tällaisen sopimuksen tekemisellä pyrittiin estämään julkisten henkilöliikennepalvelujen keskeytyminen kyseisillä reiteillä sen vuoksi, että aiemmat sopimukset olivat päättyneet ja uutta julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta koskeva sopimuskentekomenettely oli päättynyt samanaikaisesti.
- 19 Kyseisen päätöksen nojalla Pomorien kunta toimivaltaisena paikallisviranomaisena ja Anhialo julkisen liikenteen harjoittajana tekivät 1.11.2013 sopimuksen, jonka perusteella julkisen henkilöliikenteen harjoittaminen kyseisillä linja-autoreiteillä annettiin Anhialon hoidettavaksi (jäljempänä kyseinen sopimus). Kyseisen sopimuksen 2 artiklan mukaan sopimus on voimassa siihen asti, kunnes julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetty sopimuskentekomenettely saadaan päätökseen. Lisäksi sopimuksen 5 artiklassa määrättiin, että toimivaltainen paikallisviranomaisena sitoutuu maksamaan liikenteenharjoittajalle valtiovarainministerin asettamassa määräajassa varat, jotka vastaavat tapauksen mukaan voimassa olevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti myönnettävää tukea tai tietyille vaatimukset täyttävälle kansalaisryhmille kyseisen lainsäädännön mukaisesti tarjottavista maksuttomista ja alennettuun hintaan tarjotuista liikennepalveluista myönnettävää korvausta.
- 20 Kyseinen sopimus irtisanottiin 15.1.2019 julkisista hankinnoista annetun lain mukaisen menettelyn päätteeksi. Koska on kiistatonta, että Anhialo oli suorittanut kyseisessä sopimuksessa tarkoitetut kuljetuspalvelut, se vaati Pomorien kuntaa maksamaan sopimuksen mukaiset korvaukset ajanjaksolta 1.1.2016–31.12.2018. Pomorien kunta maksoi sille 3 690 Bulgarian levin (BGN) (n. 1 886 euroa) suuruisen korvauksen, joka vastaa Bulgarian tasavallan keskushallinnon talousarviossa vahvistettujen ja kyseiselle kunnalle kaupunkien sisäiseen ja kaupunkien väliseen liikenteeseen tarkoitettuna tukena siirrettyjen varojen kokonaismäärää.
- 21 Anhialo nosti Rayonen sad Pomoriessa (Pomorien piirituomioistuin, Bulgaria) kanteen, jossa se riitautti korvauksen määrän. Tilintarkastajan laatimassa asiantuntijalausunnossa vahvistettiin asetuksen N:o 1370/2007 liitteen ja vuoden 2015 asetuksen 55 §:n säännöksissä tarkoitettu taloudellinen nettovaikutus kyseiselle yhtiölle kyseessä olevalla ajanjaksolla. Asiantuntijalausunnossa todettiin, että kyseiseen yhtiöön kohdistuneen julkisen palvelun veloitteen taloudellinen nettovaikutus oli ollut noin 86 000 BGN (n. 43 800 euroa). Anhialo vaati kyseisessä tuomioistuimessa, että sille maksetaan osa maksamatta jääneestä määrästä eli 24 931,60 BGN (n. 12 700 euroa).
- 22 Rayonen sad Pomorie hyväksyi kanteen 8.11.2021 antamallaan tuomiolla. Kyseinen tuomioistuin katsoi muun muassa, että asetuksessa N:o 1370/2007 tarkoitetun julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen tarkoituksena on korjata liikenteenharjoittajalle julkisen palvelun suorittamisesta aiheutunut negatiivinen taloudellinen nettovaikutus. Se katsoi, ettei Pomorien kunta voinut väittää, ettei Anhialolla ollut oikeutta julkisesta palvelusta maksettavaan korvaukseen sillä perusteella, että kyseessä oleva sopimus ei sisältänyt vuoden 2015 asetuksen 56 §:n 2 momentissa tarkoitettuja pakollisia ehtoja, koska kyseinen sopimus oli tehty 1.11.2013 eli ennen vuoden 2015 asetuksen antamista.

- 23 Pomorien kunta valitti kyseisestä tuomiosta Okrazhen sad – Burgasiin (Burgasin alueellinen alioikeus, Bulgaria) eli ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen. Se esittää, että koska asetuksella N:o 1370/2007 on ollut välitön oikeusvaikutus antamispäivästään eli 23.10.2007 lähtien, sen 4 artiklan 1 kohdassa mainitut vaatimukset ovat olleet voimassa kyseisestä ajankohdasta lähtien, ja että niiden puuttuminen sopimuksesta aiheuttaa sen, ettei tuen maksamiselle ole mitään perustetta. Pomorien kunta myös päätelee kyseisen sopimuksen 5 artiklasta, että kunnan velvollisuus suorittaa tuet ei ole ehdoton, vaan edellyttää kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten täyttymistä. Pomorien kunta katsoo, että koska tukea ei siirretty valtion keskushallinnon talousarviosta kunnan talousarvioon, sitä ei näin ollen voida arvostella siitä, ettei liikenteenharjoittajille maksettu korvausta julkisesta palvelusta. Kunta väittää lopuksi, ettei se voi itse määrittää korvausten ja tuen määrää vaan ainoastaan jakaa kohdennetusti sille tällä perusteella myönnetty määrät.
- 24 Anhialo väittää ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa noudattaneensa kaikkia asetuksessa N:o 1370/2007 ja vuoden 2015 asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, kuten tilintarkastajan lausunnosta ilmenee. Sen mielestä vastaväite, jonka mukaan valtio on vastuussa tukien maksamisesta kunnalle, on perusteeton. Sen mukaan vuoden 2015 asetuksen 3 §:n 1 momentissa säädetään, että vastuu siitä, että julkista liikennettä koskevat sopimukset ovat asetuksen N:o 1370/2007 mukaisia, on kokonaan kunnilla. Tästä syystä valtion keskushallinnon talousarviosta peräisin olevien tukien myöntäminen riippuu yksinomaan asianomaisesta kunnasta ja siitä, noudattaako se julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemiseen liittyviä lakisäätteisiä vaatimuksia. Pomorien kunta, jonka on huolehdittava julkisesta liikenteestä alueellaan, on siten edelleen velvollinen maksamaan kyseiselle julkisen liikenteen harjoittajalle täysimääräisen korvauksen julkisesta palvelusta riippumatta siitä, onko sille myönnetty tukea vai ei.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää, että vuoden 2015 asetus annettiin tieliikennelain, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, ja erityisesti sen loppusäännöksiin kuuluvan 4 §:n 1 momentin perusteella ja että kyseisen asetuksen 2 §:n 1 momentissa säädetään, että varoja myönnetään enintään valtion kyseisen vuoden talousarviosta annetussa laissa vahvistettu määrä. Se esittää myös, että mainitun asetuksen 56 §:n 1 momentissa säädetään, että tukia myönnetään ainoastaan niille julkisen liikenteen harjoittajille, joiden kanssa kyseinen kunta on tehnyt asetuksessa N:o 1370/2007 säädetty vaatimukset täyttävät sopimukset. Sen mukaan toimivaltaiset viranomaiset tulkitsevat kansallista säännöstöä siten, että siinä edellytetään julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen maksamiseksi, että siitä säädetään kyseisessä laissa ja että se suoritetaan toimivaltaiselle viranomaiselle. Asetukseen N:o 1370/2007 ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohtaan ei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan kuitenkaan sisälly tällaista vaatimusta julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen suorittamisen osalta.
- 26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii siten selvittämään, sallitaanko asetuksessa N:o 1370/2007 se, että jäsenvaltio säätää lisävaatimuksista ja -rajoituksista, jotka koskevat julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen suorittamista liikenteenharjoittajalle vastikkeena siitä, että tämä täyttää julkisen palvelun velvoitteen.
- 27 Se mainitsee myös, että kyseisessä sopimuksessa ei myöskään määritetä parametreja, joiden perusteella julkisesta palvelusta maksettava korvaus lasketaan, vaan siinä viitataan tältä osin kansalliseen säännöstöön. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on niin, että koska asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa säädetään, että ”julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa ja yleisissä säännöissä” on määritettävä kyseiset parametrit, konjunktion ”ja” käyttöä voitaisiin tulkita siten, että on riittävää, että

parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, vahvistetaan yleisissä säännöissä eli vuoden 2015 asetuksen ja sitä ennen 4.4.2005 annetun asetuksen nro 3 yhteydessä annetuissa säännöissä. Toinen mahdollinen tulkinta on sen mukaan se, että parametrit on välttämättä vahvistettava paitsi yleisissä säännöissä myös asetuksessa N:o 1370/2007 tarkoitettussa julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa.

28 Tässä tilanteessa Okrazhen sad – Burgas on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Sallitaanko asetuksen [N:o 1370/2007] säännöksissä se, että jäsenvaltio ottaa kansallisessa lainsäädännössä tai sisäisillä säännöillä käyttöön lisävaatimuksia ja lisärajoituksia, jotka koskevat korvausten maksamista liikenteenharjoittajalle julkisen palvelun velvoitteen täyttämistä ja joista ei säädetä tässä asetuksessa?
- 2) Sallitaanko asetuksen [N:o 1370/2007] 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa korvauksen maksaminen liikenteenharjoittajalle julkisen palvelun velvoitteen täyttämistä silloin, kun parametreja, joiden mukaan korvaus lasketaan, ei ole määritetty etukäteen julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa vaan yleisissä säännöissä, ja nettovaikutukset tai maksettavan korvauksen suuruus on määritetty asetuksessa [N:o 1370/2007] säädetyn menettelyn mukaisesti?”

Ensimmäinen kysymys

- 29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään olennaisilta osin, onko asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jonka mukaan korvaus, jonka toimivaltainen viranomainen maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä, voidaan myöntää viimeksi mainitulle vain, jos kyseistä korvausta vastaavista varoista on säädetty asianomaisen jäsenvaltion kyseistä vuotta koskevassa talousarviolaisissa ja jos ne on siirretty toimivaltaiselle viranomaiselle.
- 30 On huomautettava, että asetuksen N:o 1370/2007 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan asetuksen tarkoituksena on määrittellä, miten toimivaltaiset viranomaiset voivat unionin oikeuden sääntöjä noudattaen toimia julkisen henkilöliikenteen alalla varmistaakseen sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.
- 31 Tätä varten kyseisessä asetuksessa määritetään sen 1 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan ne ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta.
- 32 Asetus N:o 1370/2007 sisältää siten erityissääntöjä, joissa säädetään menettelysäännöistä julkisia hankintoja koskevien sopimusten yleisissä järjestelmissä ja joiden tarkoituksena on laatia lainsäädäntökehys julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin liittyvien korvausten ja/tai yksinoikeuksien myöntämiselle (tuomio 21.12.2023, DOBELES AUTOBUSU PARKS ym., C-421/22, EU:C:2023:1028, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 33 Tämän oikeudellisen kehityksen muodostavista säännöksistä kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen päättää myöntää valitsemalleen liikenteenharjoittajalle minkä tahansa luonteisen yksinoikeuden ja/tai korvauksen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä, tämän viranomaisen on myönnettävä se julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen puitteissa, ja tässä säännöksessä asetetaan näin ollen periaate, jonka mukaan julkisen palvelun velvoitteet ja niihin liittyvät korvaukset on vahvistettava julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen puitteissa (tuomio 21.12.2023, DOBELES AUTOBUSU PARKS ym., C-421/22, EU:C:2023:1028, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 Asetuksen N:o 1370/2007 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen nimenomaisesta sanamuodosta ilmenee, että tällaiseen julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen liittyvän korvauksen on riippumatta siitä, miten sopimus on tehty, täytettävä kyseisen asetuksen 4 artiklassa, jossa määritellään sen pakollinen sisältö, säädetty vaatimukset.
- 35 Lisäksi kyseisen 6 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan silloin, kun korvaus liittyy ilman tarjouskilpailumenettelyä tehtyyn sopimukseen, sen on myös oltava asetuksen N:o 1370/2007 liitteessä olevien korvauksen laskemista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukainen, ja kyseisillä säännöillä on tarkoitus varmistaa, kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan 27 perustelukappaleesta ilmenee, sekä korvauksen asianmukaisuus että julkisen palvelun tehokkuus ja laatu. Tämä pätee muun muassa pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, jonka toimivaltainen paikallinen viranomainen on tehnyt kyseisen asetuksen 2 artiklan h alakohdassa tarkoitettulla tavalla ilman tarjouskilpailua julkisen liikenteen harjoittajan kanssa kiireellisenä toimenpiteenä mainitun asetuksen 5 artiklan 5 kohdan nojalla.
- 36 Yhtäältä asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa täsmennetään, että julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa on riippumatta siitä, miten ne tehdään, määritettävä etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla parametrit, joiden perusteella mahdollinen korvaus lasketaan.
- 37 Toisaalta silloin, kun julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus on tehty ilman tarjouskilpailumenettelyä, kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa virkkeessä, luettuna yhdessä sen liitteessä olevan 2 kohdan kanssa, säädetään, että parametrit on määritettävä siten, että korvaus ei voi ylittää määrää, joka vastaa julkisen liikenteen harjoittajalle julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvaa taloudellista nettovaikutusta. Kyseinen määrä saadaan vähentämällä tällaisten velvoitteiden täyttämistä aiheutuneista kustannuksista kyseisten velvoitteiden positiiviset taloudelliset vaikutukset ja julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä saadut tariffitulot sekä lisäämällä saatuun tulokseen tietty määrä ”kohtuullista voittoa”, jota kaikilla toimijoilla on oikeus odottaa.
- 38 Kuten asetuksen N:o 1370/2007 johdanto-osan 9 ja 30 perustelukappaleesta ilmenee, tällaisilla julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa sovittuja vastikkeita koskevilla velvoitteilla pyritään takaamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteen, suhteellisuusperiaatteen ja avoimuusperiaatteen noudattaminen, ja viimeksi mainittu periaate on erityisen tärkeä silloin, kun julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa myönnetään korvaus tilanteessa, jossa sopimus on tehty ilman tarjouskilpailumenettelyä.

- 39 Asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan säännöksistä tosin ilmenee, että toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla väistämättä on harkintavaltaa korvausjärjestelmän suunnittelussa, koska niiden tehtävänä on vahvistaa julkisen palvelun tarjoajalle maksettavan korvauksen laskentaparametrit (ks. vastaavasti tuomio 21.12.2023, DOBELES AUTOBUSU PARKS ym., C-421/22, EU:C:2023:1028, 42 kohta), vaikkakin tälle harkintavallalle asetetaan kyseisen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa virkkeessä ja kyseisen asetuksen liitteessä olevissa yksityiskohtaisissa säännöissä tarkat rajat silloin, kun korvaus – pääasian tavoin – myönnetään sellaisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen yhteydessä, joka on tehty ilman tarjouskilpailumenettelyä.
- 40 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin niin, että kun jäsenvaltiot käyttävät niille asetuksella, joka on SEUT 288 artiklan toisen kohdan nojalla kaikilta osiltaan velvoittava ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa, annettua harkintavaltaa, niiden on käytettävä kyseistä harkintavaltaa asetuksen säännösten rajoissa, jotta asetuksen sisältö ja tavoitteet eivät vaarantuisi (ks. vastaavasti tuomio 28.4.2022, Meta Platforms Ireland, C-319/20, EU:C:2022:322, 58 ja 60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 41 Kuten julkisasiamies on olennaisilta osin esittänyt ratkaisuehdotuksensa 43 ja 44 kohdassa, korvaus, jonka julkisen liikenteen harjoittajalle julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen yhteydessä maksettava määrä puolestaan itse riippuu asianomaisen jäsenvaltion talousarviolaissa vuosittain määritetystä varojen määrästä ja kyseisten varojen myöhemmästä siirtämisestä toimivaltaiselle paikallisviranomaiselle, perustuu laskentaparametreihin, jotka ovat asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdasta, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen liitteessä olevan 2 kohdan kanssa, ilmenevien vaatimusten vastaisia. Toisin kuin kyseisissä säännöksissä säädetään, kyseisiä parametreja ei nimittäin ole yhtäältä määritetty etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla ja toisaalta niillä ei ole yhteyttä julkisen liikenteen harjoittajalle julkisen palvelun veloitteen täyttämistä aiheutuvaan taloudelliseen nettovaikutukseen.
- 42 Niinpä on todettava, että tällainen korvausjärjestelmä ei mahdollista sitä, että asianomainen julkisen liikenteen harjoittaja voisi määrittää vaadittavalla tarkkuudella julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta tehdessään korvauksen, joka sillä on oikeus saada toimivaltaiselta viranomaiselta vastikkeena julkisen palvelun veloitteidensa täyttämistä.
- 43 Tältä osin kyseinen järjestelmä voi mahdollisesti maksettavan korvauksen määrää koskevan läpinäkyvyyden puuttumisesta johtuvan epävarmuuden vuoksi vaarantaa asetuksen N:o 1370/2007 tavoitteen, joka – kuten edellä 30 kohdasta ilmenee – on edellytysten määrittäminen korvauksen maksamiselle, jotta voidaan tasapuolisin kilpailuedellytyksin varmistaa sekä tehokkaan että taloudellisesti kannattavan julkisen henkilöliikennepalvelun tarjoaminen tämän palvelun korkean laadun varmistamiseksi (tuomio 21.12.2023, DOBELES AUTOBUSU PARKS ym., C-421/22, EU:C:2023:1028, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 44 Tästä seuraa, että tällainen järjestelmä ylittää jäsenvaltioille asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa julkisesta palvelusta maksettavaa korvausta koskevien järjestelmien määrittämiseksi annetun harkintavallan.
- 45 Niinpä ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jonka mukaan korvaus, jonka toimivaltainen viranomainen maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä,

voidaan myöntää viimeksi mainitulle vain, jos kyseistä korvausta vastaavista varoista on säädetty asianomaisen jäsenvaltion kyseistä vuotta koskevassa talousarviolaissa ja jos ne on siirretty toimivaltaiselle viranomaiselle.

Toinen kysymys

- 46 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään olennaisilta osin, onko asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkittava siten, että se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa sallitaan se, että toimivaltainen viranomainen maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle korvauksen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä, vaikka kyseisen korvauksen laskentaparametreja ei ole määritetty kyseisessä sopimuksessa vaan ne on vahvistettu etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla yleisissä säännöissä, joissa määritetään kyseisen korvauksen määrä.
- 47 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkittamisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. vastaavasti tuomio 24.10.2019, Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (Julkista liikennepalvelua koskevan sopimuksen sopimuspuolen suora valinta), C-515/18, EU:C:2019:893, 23 kohta).
- 48 Ensinnäkin asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan sanamuodosta on todettava, että sen mukaan julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa ”ja” yleisissä säännöissä on kyseisen säännöksen i alakohdan mukaan määritettävä etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla parametrit, joiden perusteella mahdollinen julkisesta palvelusta maksettava korvaus on laskettava.
- 49 Kyseisestä sanamuodosta ilmenee selvästi, että toimiin, joiden avulla korvauksen määrä voidaan määrittää, kuuluvat julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten lisäksi myös yleiset säännöt, jotka määritellään asetuksen N:o 1370/2007 2 artiklan 1 alakohdassa toimenpiteiksi, joita sovelletaan erotuksetta kaikkiin samantyyppisiin julkisiin henkilöliikennepalveluihin tietyllä maantieteellisellä alueella, josta toimivaltainen viranomainen vastaa.
- 50 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ei edellytetä, että kaikki julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa määrätyn korvauksen laskentaparametrit määritetään tällaisessa sopimuksessa, vaan siinä edellytetään ainoastaan, että kyseiset parametrit määritetään etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla riippumatta siitä, tehdäänkö se julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa vai yleisissä säännöissä.
- 51 Tätä tulkintaa tukee toiseksi asiayhteys, johon kyseinen säännös kuuluu. Asetuksen N:o 1370/2007 2 artiklan i alakohdassa nimittäin säädetään, että julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen käsitteen piiriin kuuluvat oikeudellisesti sitovat asiakirjat, joissa vahvistetaan toimivaltaisen viranomaisen ja julkisen liikenteen harjoittajan välinen sopimus, jolla julkisen palvelun velvoitteiden alaisten julkiseen henkilöliikenteeseen liittyvien palvelujen hallinnointi ja toteuttaminen uskotaan kyseiselle julkisen liikenteen harjoittajalle. Kyseisessä säännöksessä täsmennetään myös, että jäsenvaltion lainsäädännöstä riippuen julkista palvelua koskeva sopimus voi olla myös toimivaltaisen viranomaisen tekemä päätös, joka on annettu erillisen lainsäädäntötoimen tai sääntelytoimen muodossa tai jossa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti kyseinen viranomainen itse tarjoaa kyseisiä palveluja tai uskoo niiden tarjoamisen sisäiselle liikenteenharjoittajalle.

- 52 Tästä seuraa, että – kuten myös asetuksen N:o 1370/2007 johdanto-osan yhdeksännessä perustelukappaleessa vahvistetaan – kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden oikeusjärjestysten väliset erot, kyseisessä asetuksessa tarkoitettu käsite ”julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus” on ymmärrettävä laajasti, ja se kattaa sopimusluonteisten toimien lisäksi myös eriluonteisia toimia, kuten muun muassa lainsäädäntötoimet ja sääntelytoimet. Tästä seuraa, että tällainen sopimus voi olla yhdistelmä yleisesti sovellettavasta oikeudellisesta toimesta, jolla julkisen palvelun hallinnointi annetaan tietyn toimijan tehtäväksi, ja hallintotoimesta, jossa eritellään kyseiseen palveluun liittyvät vaatimukset, yhdistelmästä, mikä vahvistaa – kuten julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 54 kohdassa –, että julkisesta palvelusta maksettavaa korvausta koskevat laskentaparametrit voidaan määrittää viittaamalla yleisiin sääntöihin, jotka voivat olla luonteeltaan lainsäädännöllisiä tai sääntelyyn liittyviä.
- 53 Kolmanneksi on muistutettava asetuksen N:o 1370/2007 tavoitteista, että – kuten edellä 36 ja 38 kohdassa todettiin – avoimuutta koskeva tavoite on julkisesta palvelusta maksettavaa korvausta koskevien laskentaparametrien kannalta erityisen tärkeä erityisesti silloin, kun korvausta ei myönnetä tarjouskilpailumenettelyssä tehdyn sopimuksen yhteydessä.
- 54 Kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi ei kuitenkaan ole tarpeen, että kaikista korvauksen laskemista koskevista parametreista määrätään toimivaltaisen kansallisen viranomaisen ja julkisen liikenteen harjoittajan välisessä julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa. Jos tällaisia parametreja koskevat yleiset säännöt vahvistetaan asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan mukaisesti etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla ja jos niissä lisäksi noudatetaan tarjouskilpailumenettelyn puuttuessa kyseisen asetuksen liitteessä ilmaistuja yksityiskohtaisia sääntöjä, julkisen liikenteen harjoittaja voi määrittää vaaditulla tarkkuudella sen korvauksen määrän, joka sille on maksettava sille kuuluvien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi.
- 55 Toiseen kysymykseen on siten vastattava, että asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa sallitaan se, että toimivaltaisen viranomaisen maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle korvauksen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä, vaikka kyseisen korvauksen laskentaparametreja ei ole määritetty kyseisessä sopimuksessa vaan ne on vahvistettu etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla yleisissä säännöissä, joissa määritetään kyseisen korvauksen määrä.

Oikeudenkäyntikulut

- 56 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta 23.10.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa**

on tulkittava siten, että

se on esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jonka mukaan korvaus, jonka toimivaltainen viranomaisella maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä, voidaan myöntää viimeksi mainitulle vain, jos kyseistä korvausta vastaavista varoista on säädetty asianomaisen jäsenvaltion kyseistä vuotta koskevassa talousarviolaissa ja jos ne on siirretty toimivaltaiselle viranomaiselle.

2) Asetuksen N:o 1370/2007 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa

on tulkittava siten, että

se ei ole esteenä jäsenvaltion säännöstölle, jossa sallitaan se, että toimivaltainen viranomaisella maksaa julkisen liikenteen harjoittajalle korvauksen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täyttämisen yhteydessä, vaikka kyseisen korvauksen laskentaparametreja ei ole määritetty kyseisessä sopimuksessa vaan ne on vahvistettu etukäteen puolueettomalla ja avoimella tavalla yleisissä säännöissä, joissa määritetään kyseisen korvauksen määrä.

Allekirjoitukset